

University of Tehran Press

A Conceptual Model of the Quality of Student-Teacher at Farhangian University

Nahid Naderibeni^{1*} | Hosseini Khanifar² | Behnam Jafarimajd³

1. Corresponding Author, Department of Management, University of Tehran, College of Farabi, Qom, Iran. Email: n.naderi.b@ut.ac.ir
2. Department of Management, University of Tehran, College of Farabi, Qom, Iran. Email: khanifar@ut.ac.ir
3. Department of Educational Management, University of Tehran, College of Farabi, Qom, Iran. Email: Jafarimajdbehnam1356@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Received 23 July 2024
Revised 18 September 2024
Accepted 09 October 2024
Published online 28 August 2025

Keywords:
Quality,
Student-teacher,
Graduates,
Farhangian university,
Competence.

ABSTRACT

This research has been conducted with the aim of identifying the dimensions and components and presenting the student-teacher quality model of Farhangian Universities in Tehran. Based on the purpose, this research was applied, and from the point of view of the nature of the data, it was qualitative. The thematic analysis method was used to analyze the data. The statistical population was formed by the professors of Farhangian universities in Tehran and also the student teachers of the last semester of the same universities in the spring of 2002, who were selected as the research sample using the purposeful sampling method, resulting in 22 participants. The data collection tool was a semi-structured interview. The obtained data were analyzed using thematic analysis. The results of the research showed that the dimensions of the quality of student-teachers have four categories: the quality of competence, which includes three components (creativity and innovation, expertise and skill, and maintaining the dignity of teachers), the quality of the role, which includes four components (facilitation, formal authority, and verbal coaching). The quality of teaching and learning which includes three components (teaching method, teaching style, and evaluation method), and the quality of work life which includes four components (level of independence, favorable social relations, general health, and adaptation to the environment).

Cite this article: Naderibeni, N.; Kanifar, H. & Jafarimajd, B. (2025). A Conceptual Model of the Quality of Student-Teacher at Farhangian University. *Organizational Culture Management*, 23 (3), 303-314. <http://doi.org/10.22059/jomc.2024.379792.1008687>

© Authors retain the copyright and full publishing rights.
DOI: <http://doi.org/10.22059/jomc.2024.379792.1008687>

Publisher: University of Tehran Press.

انتشارات دانشگاه تهران

مدیریت فرهنگ سازمانی

سایت نشریه: <https://jomc.ut.ac.ir>

شاپا الکترونیکی: ۶۹۳۴-۲۴۲۳

ارائه مدل کیفیت دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان

ناهید نادری بنی^{۱*} | حسین خنیفر^۲ | بهنام جعفری مجد^۳

۱. نویسنده مسئول، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه تهران، دانشکدگان فارابی، قم، ایران. رایانامه: n.naderi.b@ut.ac.ir

۲. دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشکدگان فارابی، دانشگاه تهران، قم، ایران. رایانامه: khanifar@ut.ac.ir

۳. گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه تهران، دانشکدگان فارابی، قم، ایران. رایانامه: Jafarimajdbehnam1356@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۰۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۶/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۱۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۰۶

کلیدواژه:

دانشجو،

دانشگاه فرهنگیان،

شایستگی،

کیفیت،

معلم - دانش‌آموختگان.

پژوهش حاضر با هدف شناسایی ابعاد و عناصر و ارائه مدل کیفیت دانشجو- معلمان دانشگاه‌های فرهنگیان تهران انجام شده است. پژوهش بر اساس هدف کاربردی و از منظر ماهیت داده‌ها کیفی است که از روش تحلیل مضمون برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. جامعه آماری را استادان دانشگاه‌های فرهنگیان شهر تهران و همچنین دانشجو- معلمان ترم آخر همان دانشگاه‌ها در بهار سال ۱۴۰۲ تشکیل دادند که با کاربرد روش نمونه‌گیری هدفمند، به عنوان نمونه پژوهش، انتخاب شدند و مصاحبه‌ها تا نفر ۲۲ به اشباع رسید. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختارمند بود. داده‌های به‌دست‌آمده با استفاده از تحلیل مضمون مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان داد ابعاد کیفیت دانشجو- معلمان دارای چهار مقوله شامل کیفیت شایستگی با سه مؤلفه (خلاقیت و نوآوری، تخصص و مهارت، حفظ شأن معلمی)، کیفیت نقش با چهار مؤلفه (تسهیلگری، مقتدر رسمی، مربیگری، الگویی)، کیفیت یاددهی و یادگیری با سه مؤلفه (روش تدریس، سبک تدریس، روش ارزیابی)، و کیفیت زندگی کاری با چهار مؤلفه (سطح استقلال، روابط اجتماعی مطلوب، سلامت عمومی، سازگاری با محیط) است.

استناد: نادری بنی، ناهید؛ خنیفر، حسین و جعفری مجد، بهنام (۱۴۰۴). ارائه مدل کیفیت دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان. مدیریت فرهنگ سازمانی، ۲۳ (۳)، ۳۰۳-۳۱۴.

<http://doi.org/10.22059/jomc.2024.379792.1008687>

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران.

© نویسندگان.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jomc.2024.379792.1008687>

مقدمه

کیفیت عملکرد نهاد آموزش و پرورش با نهاد آموزش عالی به شدت گره خورده است. زیرا خروجی‌های هر یک این ظرفیت را دارد که به عنوان ورودی نهاد دیگر محسوب شود. آموزش و پرورش یکی از ارکان اصلی توسعه انسانی در هر جامعه است و پیشرفت و بقای جوامع نیز در گرو عملکرد مناسب این نهاد است. از طرف دیگر آموزش عالی اساس و زیربنای توسعه فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، و سیاسی در هر جامعه است که امروزه در اغلب کشورها به عنوان صنعت رشد قلمداد می‌شود و بیشترین بودجه دولتی را پس از امور دفاعی به خود اختصاص می‌دهد (شیرینی و همکاران، ۱۳۹۸). آموزش عالی به عنوان یکی از کلیدی‌ترین نهادهای جوامع بشری بیش از هر نهاد دیگری (از جمله نهادهای اجتماعی و اقتصادی) توانسته است لزوم حضور ثبات وجودی خود را به اثبات برساند. چون دانشگاه یکی از باارزش‌ترین نهادهایی است که هر جامعه‌ای برای دستیابی به پیشرفت و توسعه به آن وابسته است و برای تحقق اهداف عالی خود باید به آن توجه و روی آن سرمایه‌گذاری کند (سپهری و همکاران، ۱۴۰۰). دانشگاه فرهنگیان یکی از نمادهای آموزش عالی نسبت به سایر دانشگاه‌ها ارتباط مستقیم بیشتری با نهاد آموزش و پرورش دارد. زیرا بخش زیادی از خروجی این دانشگاه وارد سیستم آموزش و پرورش می‌شود. قبل از سال ۱۳۹۰ آموزش معلمان در دانشگاه‌های تربیت معلم بدون کنکور و با کنکور سراسری انجام می‌گرفت. از آن سال تا به امروز این وظیفه از دانشگاه تربیت معلم به دانشگاه فرهنگیان انتقال پیدا کرده است و تعداد زیادی از واحدها نام خود را به دانشگاه فرهنگیان تغییر داده‌اند. دانشگاه فرهنگیان تربیت نیروی کار معلمی را به عنوان وظیفه اصلی خود بر عهده گرفته است و هر سال متقاضیان متعددی را که شرایط ثبت‌نام در این مجموعه را داشته باشند برای ادامه تحصیل در مجموعه خود می‌پذیرد.

بیان مسئله

امروزه کیفیت دانشجو- معلمان که توسط دانشگاه‌های فرهنگیان ارائه می‌شود توسط پژوهشگران مورد انتقاد قرار گرفته است. زیرا دانشگاه فرهنگیان از زمان تأسیس تا امروز به دلیل موانع و چالش‌ها از کیفیت مطلوب و مورد انتظار فاصله دارد (موسوی‌خطیر و همکاران، ۱۴۰۳). پژوهشگران معتقدند این افراد در کلاس‌های درس خود بیشتر مشغول یادگیری نظریه‌ها و عمدتاً ساعت‌ها مشغول فراگیری سیاست‌ها و مقررات دولتی در حوزه آموزش و پرورش هستند تا کسب مهارت‌های جدید و عملی. محققان گزارش داده‌اند معلمان از گوش دادن به سخنرانی‌های مبتنی بر نظریه در گروه‌های بزرگ شکایت دارند (Jin et al., 2016). آموزش‌های زیادی در زمینه کاربرد عملی رویکردهای جدید وجود ندارد و راهنمایی خاصی برای فعالیتهای یادگیری عملی صورت نمی‌گیرد (Wu, 2021). مثلاً، در برنامه‌های آموزشی، به دانشجویان در مورد اهمیت مهارت‌های تفکر و اینکه چرا تفکر برای رشد مهارت‌های شناختی کودکان مفید است گفته می‌شود؛ اما هیچ مثال عملی در مورد چگونگی پرورش مهارت‌های تفکر در دانش‌آموزان ارائه نمی‌شود. بنابراین، ارائه آموزش‌های جدید عملی همچنان برای بسیاری از معلمان چالش‌برانگیز است (Wu, 2021).

همچنین تحقیقات حوزه تعلیم و تربیت نشان می‌دهد کیفیت آموزش و پرورش به کیفیت معلمان بستگی دارد و چنانچه معلمان از کیفیت لازم برخوردار باشند تجاربی که دانش‌آموزان حین انجام دادن فعالیتهای یاددهی و یادگیری کسب می‌کنند از کیفیت بالایی برخوردار خواهد شد و آن‌ها را برای آینده دور و نزدیک آماده خواهد کرد. وجود خلأ تحقیقاتی و نظری در زمینه کیفیت دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان و اینکه کیفیت دانشجو- معلمان با چه مدلی نشان داده می‌شود و دارای چه ابعاد یا عناصری است برانگیزاننده محققان در انجام دادن این تحقیق بود.

بنابراین ضروری است ابتدا ابعاد و عناصر کیفیت معلمان مورد شناسایی قرار بگیرد تا بتوان برای آن‌ها برنامه‌ریزی کرد. نتایج این تحقیق می‌تواند به حل مسائل در زمینه کیفیت معلمان و حذف کاستی‌های آموزشی کمک کند و در جهت بهبود کیفیت معلمان در نظام تعلیم و تربیت مورد استفاده قرار گیرد. بنابراین این تحقیق به دنبال کشف ابعاد کیفیت معلمان و ارائه مدل مفهومی در این زمینه است. در این زمینه سؤالی نیز در این پژوهش مطرح می‌شود: «ابعاد و عناصر کیفیت معلمان کدام‌اند؟»

مبانی نظری

معلم از آن جهت مورد تأکید و دارای نقش محوری است که کارگزار اصلی تعلیم و تربیت به شمار می‌رود و در نهایت اهداف تعلیم و تربیت در ابعاد مختلف به واسطه او باید محقق شود (نقیه و همکاران، ۱۳۹۸). تفاوت بین یک معلم با کیفیت بالا و پایین همواره مورد توجه محققان بوده است (Buhl-Wiggers et al., 2017). این کیفیت بستگی به نوع آموزش و تربیت معلمان دارد (Koellner & Jacobs, 2015). تربیت معلم برنامه‌ای برای توسعه حرفه‌ای و شایستگی معلم است که از طریق فرایند آموزش و آماده‌سازی، پیش‌نیازهای حرفه معلمی، و آمادگی برای مواجهه با چالش‌های آن ایجاد می‌شود. نقش معلمان تنها در تدریس خلاصه نمی‌شود. آن‌ها باید از طریق حرفه‌ای‌گری به‌درستی به استانداردهای بالای آموزشی، مهارت‌های پداگوژیکی، و ارزش‌های اخلاقی و معنوی تجهیز شوند (نامداری‌پژمان و همکاران، ۱۳۹۸). بولز^۱ (۲۰۱۱) نشان داد معلمی که دارای مدرک لیسانس باشد و در آزمون دولتی برای دریافت مجوز برای تدریس در ایالت خود موفق شود، بسیار واجد شرایط در نظر گرفته می‌شود. این دستورالعمل نتیجه تحقیقاتی بود که ارتباط بین کیفیت معلمان و پیشرفت تحصیلی بعدی دانش‌آموزان آن‌ها را مشخص کرد. کیفیت تربیت معلم یکی از معیارهای اصلاحات آموزش و پرورش در سراسر جهان به شمار می‌رود. در این زمینه نحوه تربیت و آماده‌سازی دانشجو-معلمان ارتباط مستقیمی با اثربخشی آنان در افزایش یادگیری دانش‌آموزان دارد. بر این اساس، یکی از دغدغه‌های اصلی دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت بهبود مستمر کیفیت تربیت معلم است. در مورد اهمیت و ارزش تربیت معلم، سالی براون معتقد است که هیچ جایگزینی برای تربیت معلم مؤثر در قالب دوره‌های رسمی وجود ندارد (براون و همکاران، ۱۳۹۲). پژوهش یاکولیک و نونان به نقل از رزی و همکارانش (۱۳۹۶) نشان می‌دهد به منظور ارتقای کیفیت آموزش لازم است یک الگو برای تربیت معلم طراحی شود که در آن ترکیبی از شاخص‌های ورودی مانند برنامه درسی و آموزشی و خروجی مانند مهارت‌های خاص مد نظر قرار گیرد. در زمینه کیفیت معلمان و کیفیت تربیت معلم تحقیقات مختلفی صورت گرفته است که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌شود.

موسوی و همکارانش (۱۴۰۳) موانع و چالش‌های کیفیت‌بخشی به دانشگاه فرهنگیان را عدم کیفیت و کفایت فضای آموزشی، چالش هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان، چالش فرایند جذب معلمان، چالش ساختار و سازمان دانشگاه فرهنگیان، چالش برنامه آموزشی و درسی، چالش سیاست‌گذاری کلان نظام تربیت معلم، چالش تربیت و گزینش مدیران، و چالش تضمین کیفیت بیان کردند و نتیجه گرفتند که کیفیت‌بخشی به دانشگاه فرهنگیان به عنوان مرکز ثقل تربیت معلم در کشور نیازمند اقدامات سیاست‌گذارانه و تقنینی جهت رفع موانع و چالش‌های یادشده است.

پورکریمی و همکارانش (۱۴۰۲) در پژوهش خود با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش در دانشگاه فرهنگیان: پژوهشی پدیدارشناسانه» به مهم‌ترین مقوله‌های گزینش مناسب استاد و دانشجو، صلاحیت حرفه‌ای استادان، زیرساخت‌های فیزیکی، محتوای آموزشی مناسب تربیت معلم، صلاحیت حرفه‌ای دانشجو-معلمان، توانمندسازی استادان، و انگیزه‌بخشی به استادان و دانشجویان اشاره کردند و نتیجه گرفتند ارتقای کیفیت آموزش در دانشگاه فرهنگیان ماهیتی چندوجهی دارد و سرمایه‌گذاری هم‌زمان در این وجوه زمینه‌ساز ایجاد کیفیت آموزش است. کیفیت آموزش در گرو آن است که دوقطبی‌های نظری یا عملی، محتوامحوری یا فعالیت‌محوری، تخصص یا تعهد، و سلامت بدنی یا روانی باید با هدف تقویت کیفیت آموزش به گونه‌ای هماهنگ عمل کنند.

عبادی و همارانش (۱۴۰۱) با مقایسه دانشجو-معلمان و مهارت‌آموزان ماده ۲۸ از لحاظ صلاحیت‌های تدریس مبتنی بر فاوا در آموزش ریاضی به این نتیجه رسیدند که میانگین نمرات دانشجو-معلمان در مؤلفه‌های دانش محتوا، دانش پداگوژی، دانش فناوری، دانش آموزش محتوا، دانش پداگوژی/فناوری، و خودکارآمدی رایانه‌ای بالاتر از مهارت‌آموزان ماده ۲۸ است و همچنین میانگین نمرات گروه ماده ۲۸ در مؤلفه‌های دانش محتوا/فناوری، دانش شناختی فناوری، و مهارت به‌کارگیری فناوری بالاتر از میانگین نمرات دانشجو-معلمان بوده است.

نیازی و همکارانش (۱۴۰۰) در پژوهش خود به بررسی عوامل تأثیرگذار بر ارتقای کیفیت آموزشی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان با استفاده از نظریه زمینه‌ای پرداختند. این عوامل شامل شرایط علی (عوامل انسانی)، مقوله اصلی ارتقای کیفیت آموزش الکترونیک (برنامه درسی، محتوا، اهداف)، راهبردها (ارزشیابی و تکالیف تعامل آموزش و یادگیری)، شرایط زمینه‌ای (مدیریتی و زیرساختی، زیرساخت‌ها، پشتیبانی)، شرایط مداخله‌گر (رسانه آموزشی، عوامل اجتماعی و فرهنگی و اخلاقی)، و پیامدها (عوامل اقتصادی) بودند. مکوندی (۱۳۹۹) پژوهشی با موضوع «بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش و تدریس در دانشگاه فرهنگیان از دیدگاه دانشجو- معلمان (مطالعه موردی: پردیس‌های استان خوزستان)» انجام داد. یافته‌ها نشان داد از دیدگاه دانشجو- معلمان هفت عامل بالاترین نقش را در کیفیت آموزش و تدریس داشته‌اند که شامل ویژگی‌های فردی و حرفه‌ای استادان، مدیریت کلاس درس، برنامه‌ریزی درسی، فضای فیزیکی، ارزشیابی آموزشی توسط استادان، نقش آموزش و پرورش، نقش دانشگاه فرهنگیان است. عظیمی وحیدی (۱۳۹۹) در پژوهش خود به مقایسه صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان ابتدایی فارغ‌التحصیل دانشگاه فرهنگیان و سایر دانشگاه‌ها در شهرستان کیوردآهنگ پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد از نظر صلاحیت‌های شناختی و مدیریتی و انگیزشی معلمان ابتدایی دانش‌آموخته دانشگاه فرهنگیان در مقایسه با معلمان ابتدایی دانش‌آموخته سایر دانشگاه‌ها در شهرستان کیوردآهنگ در وضعیت معنادار و بهتر قرار داشتند. نامداری پژمان و همکارانش (۱۳۹۸) در پژوهش خود ۱۵ مؤلفه اثرگذار در تضمین کیفیت آماده‌سازی دانشجو- معلمان شناسایی کردند که عبارت‌اند از: کارورزی، برنامه درسی، برنامه غیر درسی، اعضای هیئت علمی، معلمان راهنمای کارورزی، مدیران، مربی‌گری و الگوی نقش، فرایند یاددهی- یادگیری، هدف‌گذاری، فرهنگ سازمانی، تمرکززدایی، سنجش و گزینش ورودی، نوع‌معلمی، آینده‌پژوهی و فراکش‌گری و نظام ارزیابی. خدیوی و همکارانش (۱۳۹۷) در تحقیق خود به بررسی عوامل تأثیرگذار بر کیفیت تدریس در دانشگاه فرهنگیان اردبیل پرداختند. یافته‌های آن‌ها نشان داد ویژگی‌های فردی و حرفه‌ای استادان، ارزشیابی آموزشی، فضای فیزیکی دانشگاه، اجرای موفق برنامه درسی، مدیریت کلاس، عوامل برون‌ساختاری (آموزش و پرورش) و درون‌ساختاری (محیطی- سازمانی) بالاترین نقش را در کیفیت آموزش و تدریس دانشگاه فرهنگیان داشته‌اند. داوسون^۱ و همکارانش (۲۰۲۴) با بررسی کیفیت معلمان یکی از شهرهای اندونزی به این نتیجه رسیدند که مسئولیت و آزادی دادن به معلمان و حمایت از معلمان برای همکاری در اجرای برنامه‌های درسی مستقل و آموزش و روش‌های جدید آموزش همچنین توسعه و حفظ مشارکت با صنعت و جامعه محلی همراه با حمایت دولت‌های استانی و مرکزی به کیفیت معلمان کمک خواهد کرد. بیتنیک^۲ و همکارانش (۲۰۲۳) تأثیرات دو بعد کیفیت معلم، دانش موضوعی، و مهارت‌های آموزشی را بر یادگیری دانش‌آموزان در جنوب صحرای افریقا مورد مطالعه قرار دادند و دریافتند که دانش موضوعی معلم تأثیر مثبت زیادی بر پیشرفت دانش‌آموز دارد؛ درحالی‌که تأثیر مهارت‌های آموزشی معلم نسبتاً کم است. اسنوئیک^۳ (۲۰۲۱) در پژوهشی با موضوع «آموزش معلمان باکیفیت: چگونه درک کیفیت معلم در هلند و پیامدهای آن برای آموزش معلمان» نشان داد که معلمان از نظر دانش (مثلاً در مورد تخصص موضوعی وسیع‌تر)، مهارت‌ها (مثلاً در مورد روش‌های تدریس، مهارت‌های طراحی، شبکه‌سازی)، و نگرش‌ها (گام برداشتن به عقب و دادن اعتماد و مسئولیت به دانش‌آموزان، نتایج یادگیری و یادگیری معلمان و دانش‌آموزان در کارگاه‌های آموزشی) نیاز به کیفیت‌های جدید دارند. در پژوهشی کوپمن^۴ و همکارانش (۲۰۱۹) با موضوع نتایج یادگیری و یادگیری معلمان و دانش‌آموزان در کارگاه‌های آموزشی دریافتند که برنامه‌های آموزش معلمان باید طوری باشد که مسئولیت را از معلم به دانش‌آموزان انتقال دهد. همچنین با حمایت دانش‌آموز به جای برنامه درسی محور بر خودتنظیمی دانش‌آموزان تأکید ورزد. بشارت^۵ و رماهی (۲۰۱۶) پژوهشی با موضوع ارزیابی ابعاد کیفیت برنامه‌های تربیت معلم آغازین (پیش از خدمت) در فلسطین انجام دادند. نتایج نشان داد نتیجه یادگیری مورد انتظار در برنامه درسی، فرایندهای یاددهی و یادگیری و مبتنی بر عمل، سازکارهای حمایت و ارزیابی پیشرفت دانشجویان با چشم‌اندازها و اهداف فاصله دارد.

1. Dawson et al.

2. Bietenbeck, Irmert & Sepahvand

3. Snoek

4. Koopman

5. Bsharat

روش‌شناسی

روش پژوهش حاضر بر حسب هدف کاربردی و از نظر راهبرد کیفی است. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و جهت جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. برخی از سؤالاتی که از مصاحبه‌شوندگان پرسیده شد عبارت است از: از نظر شما کیفیت دانشجو-معلمان در دانشگاه فرهنگیان شامل چه ابعادی می‌شود؟ یک دانشجو-معلم باید بعد از طی دوره دانشگاهی خود از چه مهارت‌هایی برخوردار باشد؟ آن‌ها چگونه باید در نقش خود به نحو احسن عمل کند؟ چگونه باید در کار خود بدرخشند؟ از لحاظ فردی و اجتماعی باید چگونه رفتار کنند؟ و... جهت تجزیه داده‌ها از روش تحلیل مضمون استفاده شد؛ که هم یک روش تحقیق و هم یک روش تحلیل کیفی است و مورد توجه محققان علوم اجتماعی قرار گرفته است. جامعه آماری را استادان دانشگاه‌های فرهنگیان شهر تهران و همچنین دانشجو-معلمان ترم آخر همان دانشگاه‌ها شامل تربیت دبیر شهید رجایی (۱۲ نفر)، پردیس شهید چمران (۵ نفر)، پردیس شهید مفتاح شهرری (۵ نفر) در بهار سال ۱۴۰۲ تشکیل دادند که با روش نمونه‌گیری هدفمند با تکنیک گلوله برفی و شاخص اشباع نظری به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. زمان مصاحبه بین ۳۰ تا ۶۰ دقیقه متغیر بود. همه مصاحبه‌های ضبط‌شده روی کاغذ مکتوب شد. از مصاحبه ۱۷ به بعد تکرار در داده‌ها مشاهده شد و اشباع نظری حاصل شد. اما برای اطمینان مصاحبه‌ها تا نفر ۲۲ ادامه پیدا کرد. از این تعداد ۱۰ نفر آن‌ها زن و ۱۲ نفر مرد بودند. ۱۵ نفر دانشجو-معلم و ۷ نفر از استادان دانشگاه فرهنگیان بودند. متن مصاحبه‌ها دارای ۷۰۲ عبارت بود که از بین این عبارت‌ها ۴۲۹ مفهوم و ۱۴ تم فرعی و ۴ تم اصلی به دست آمد. به منظور اطمینان از اعتبار یافته‌ها، تمامی مراحل کدگذاری در اختیار برخی از مشارکت‌کنندگان (۳ دانشجو-معلم و ۳ استاد) قرار گرفت و پیشنهادها و نقدهای آن‌ها (شامل حذف بعضی از کدها، ادغام کدها، ایجاد کدهای جدید) به کار گرفته شد. در جدول ۱ نمونه‌ای از تحلیل آورده شده است.

یافته‌ها

تحلیل بخش کیفی به منظور شناسایی ابعاد کیفیت معلمان

در جدول ۱ مصاحبه اول به عنوان نمونه آورده شده است.
در جدول ۲ برخی مفاهیم استخراج‌شده از متن مصاحبه‌شوندگان آورده شده است.
جدول ۳ مضمون‌های فرعی و اصلی با توجه به مفاهیم استخراج‌شده را نشان می‌دهد.

جدول ۱. تحلیل مصاحبه اول و مفاهیم استخراج‌شده (به عنوان نمونه)

عبارت‌ها	مفاهیم
به آنچه می‌گوید اعتقاد داشته باشد. حسن خلق از مهم‌ترین ویژگی‌های یک معلم باکیفیت است. حریم شخصی افراد چه دانش‌آموز چه معلم حفظ شود. برای دانش‌آموزان از لحاظ رعایت قوانین الگو باشد. عادت به رمان خواندن داشته باشد. استایل و خوش‌تیپی معلم خیلی در روحیه دانش‌آموزان تأثیر دارد. لباس خوب بپوشد، با برخی از زبان‌های محلی و منطقه‌ای آشنا باشد.	حسن خلق، حفظ حریم شخصی، الگو بودن، نظیف و تمیز بودن، آشنا به زبان و فرهنگ‌های محلی

جدول ۲. نمونه‌ای از مفاهیم استخراج‌شده

مفاهیم استخراج‌شده	کدهای مصاحبه‌شوندگان
روش‌های خلاق	R5, R9, R14, R20
تخصص معلم	R2, R6, R11, R17, R22
توجه به ظاهر	R22, R19, R12, R10, R6
شنونده خوب	R21, R16, R18, R3
داشتن تفکر انتقادی	R1, R4, R5, R20, R18, R22
توجه به باورهای مذهبی	R3, R8, R17

جدول ۳. مفاهیم، تم‌های فرعی و اصلی

مفاهیم	تم‌های فرعی	تم‌های اصلی
استفاده از روش‌های خلاقانه برای جلب نظر دانش‌آموزان، استقبال از روش‌های خلاقانه دانش‌آموزان، ...	خلاقیت و نوآوری	کیفیت شایستگی
متخصص در رشته خود، پرهیز از به کار گماشتن معلم در کلاسی غیر از تخصص خودش (مثلاً معلم ریاضی در درس ادبیات)	تخصص معلم	
رعایت ادب و احترام، پوشش مناسب، استفاده از لباس‌های تمیز و شاد، پرهیز از به کارگیری کلمات و جملات سخیف، توجه به ظاهر زیبا و مرتب داشتن، حفظ حریم شخصی دانش‌آموزان و معلمان، ...	حفظ شأن معلمی	
آسان کردن یادگیری مفاهیم درسی برای دانش‌آموزان، برنامه‌ریزی مناسب برای یادگیری شخصی دانش‌آموزان، توجه به فرصت‌های مختلف یادگیری، گذاشتن بخشی از تکالیف و کارها بر عهده دانش‌آموز، کمک به کشف و حقیقت‌جویی، ...	تسهیلگری	کیفیت نقش
رعایت نظم، رعایت قانون و مقررات، تأکید بر نمره انضباط دانش‌آموزان، حضور و غیاب مداوم و مرتب، تأکید بر ساکت نشستن دانش‌آموزان در کلاس، تأکید بر شنونده خوب بودن دانش‌آموزان، تأکید بر اجازه گرفتن دانش‌آموزان قبل از صحبت کردن، امر و نهی کردن به دانش‌آموزان ...	مقتدر رسمی	
ایجاد فرصت‌هایی برای یک مکالمه دوطرفه و مثبت با دانش‌آموز، متمرکز بر حل مشکلات درسی و اخلاقی و رفتاری دانش‌آموز، نشان دادن مسیرهای درست زندگی با توجه به استعدادها و داشته‌های دانش‌آموز، حامی ایده‌های دانش‌آموزی، کمک به افزایش اعتمادبه‌نفس، کمک به ایجاد عزت‌نفس در دانش‌آموزان ...	مربیگری	
داشتن احساس مسئولیت، اهل مطالعه بودن، داشتن روحیه بانشاط، علاقه‌مند به توسعه و پیشرفت خود و کشور خود، ...	الگویی	کیفیت یاددهی یادگیری
استفاده از روش‌های متنوع برای تدریس، تلفیق نظریه و عمل در تدریس، داشتن طرح درس، استفاده از منابع کمکی مثل کتاب داستان برای یادگیری بهتر دانش‌آموزان، استفاده از مثال‌های زنده و قابل ملموس در تدریس، استفاده از طبیعت و محیط خارج از مدرسه و کلاس برای آموزش و درس دادن، استفاده از تکنولوژی‌های روز برای آموزش، ...	روش تدریس	
تلفیق رویکردهای فردی و مشارکتی، انجام دادن پروژه‌های گروهی، انجام دادن بازی‌ها و نقش‌های گروهی متناسب با هر درس، کمک گرفتن از سایر معلمان و همکاران برای تدریس گروهی، ...	سبک تدریس	
بازخورد مناسب به دانش‌آموز در مورد آنچه آموزش دیده، کمک گرفتن از دانش‌آموزان برای تصحیح اوراق امتحانی، کمک گرفتن از دانش‌آموزان برای طرح سوالات امتحانی، ...	ارزیابی از دانش‌آموزان	کیفیت زندگی کاری
برقراری تعادل بین زندگی شخصی و کاری، آزادی انتخاب محتوا و روش تدریس، آزادی بیان و تشویق دانش‌آموزان به داشتن تفکر انتقادی، تصمیم‌گیری‌های مستقل در مدیریت کلاس، استفاده از ظرفیت‌ها برای کسب اطلاعات و مهارت‌های جدید، ...	سطح استقلال	
ایجاد و تقویت روابط با دانش‌آموزان، ایجاد روابط حسنه با همکاران و معلمان، برقراری ارتباط با والدین برای رفع مشکلات دانش‌آموزی، حمایت اجتماعی از دانش‌آموزان و همکاران، تعهد به کار گروهی، ...	روابط اجتماعی	
توجه به معنویت، تأکید بر باورهای مذهبی، برخورداری از سلامت روانی و جسمی، ورزش کردن، توجه به چکاپ‌های دوره‌ای پزشکی، ...	سلامت عمومی	
مقاوم بودن در برابر ناملایمات محیطی، توجه به حفظ سرمایه اجتماعی، آشنایی با نسل‌های جدید و ویژگی‌های آنان، آشنایی با مسائل اجتماعی و فرهنگی جامعه، آشنایی با مسائل اقتصادی و سیاسی جامعه، آشنایی با نیازهای دانش‌آموزان، ...	سازگاری با محیط	

شکل ۱. مدل مفهومی کیفیت معلمان (دانش‌آموختگان و مهارت‌آموزان دانشگاه فرهنگیان)

همان‌طور که در جدول ۲ و شکل ۱ نشان داده شده است، ابعاد و مؤلفه‌های کیفیت معلمان دارای چهار مقوله است شامل کیفیت شایستگی با سه مؤلفه (خلاقیت و نوآوری، تخصص و مهارت، حفظ شأن معلمی)، کیفیت نقش با چهار مؤلفه (تسهیلگری، مقتدر رسمی، مربیگری، الگویی)، کیفیت یاددهی و یادگیری با سه مؤلفه (روش تدریس، سبک تدریس، روش ارزیابی)، کیفیت زندگی کاری با چهار مؤلفه (سطح استقلال، روابط اجتماعی مطلوب، سلامت عمومی، سازگاری با محیط).

بحث و نتیجه

آموزش و پرورش یکی از مهم‌ترین سازمان‌ها برای پرورش نیروی انسانی و انتقال فرهنگ به نسل جوان در هر کشوری است. از سویی دیگر تربیت نیروی انسانی مورد نیاز این سازمان نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (عابدینی علومی و همکاران، ۱۴۰۰). دانشگاه فرهنگیان بخشی از این نیروی انسانی را تحت عنوان دانشجو- معلم تأمین می‌کند. این دانشگاه لازم است قبل از هر چیز به کیفیت افراد جهت ورود به مدارس و سیستم آموزش و پرورش تأکید کند. بنابراین این تحقیق در پی شناسایی ابعاد کیفیت دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان است. نتایج این تحقیق چهار نوع کیفیت شامل کیفیت شایستگی، کیفیت نقش، کیفیت یاددهی و یادگیری، و کیفیت زندگی کاری را شناسایی کرد.

کیفیت شایستگی شامل خلاقیت و نوآوری، تخصص و مهارت، و حفظ شأن معلمی است. همهٔ خطامشی‌ها، سیاست‌گذاری‌ها، فرایندها، و فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده که از طریق آن کیفیت آموزش عالی حفظ می‌شود و ارتقا و توسعه می‌یابد باید به این سه مورد توجه وافی و کافی داشته باشد. به عبارت دیگر هر سه مقوله به گونه‌ای به هم وابسته است. تخصص و مهارت به نوآوری معلم کمک خواهد کرد و حفظ شأن معلمی هم باعث می‌شود هر دو مقولهٔ خلاقیت و نوآوری و تخصص به‌موقع و در جایگاه خودش بروز کند. مفهوم تضمین کیفیت بر حفظ و بهبود مستمر و ارتقای کیفیت دلالت دارد. در آماده‌سازی و تربیت معلمان، کیفیت شایستگی بر فرایندهای تبدیل یک فرد مبتدی به حرفه‌ای و معلم شایسته برای ایفای نقش حرفه‌ای و به عبارتی تدریس شایسته متمرکز است (نامداری‌پژمان و همکاران، ۱۳۹۸). در این زمینه خبرهٔ شمارهٔ ۱ بیان کرد: «یک معلم باید یک خوانندهٔ قوی باشد. یک معلم باید یک فرد تأثیرگذار از لحاظ آموزشی باشد. جزء چند نفر اول در حوزهٔ علمی باشد.» یا خبرهٔ شمارهٔ ۱۱ در این زمینه معتقد بود: «معلم باکیفیت باید دورهٔ مهارت‌آموزی معلمی را از دانشگاه‌های معتبر و مرتبط با معلمی فراگیرد و قبل از ورود به کلاس درس دوره‌های کارآموزی را طی کند.»

از دیگر مؤلفه‌های بسیار مهم برای یک معلم باکیفیت می‌توان به کیفیت نقش اشاره کرد و کیفیت نقش به این مطلب اشاره دارد که درحالی که یک معلم اقتدار خود را در کلاس درس و انجام دادن وظایف آموزشی حفظ می‌کند و او را به عنوان یک مقتدر رسمی می‌شناسند، به راحتی در نقش یک مربی دلسوز و تسهیلگر فرایند یاددهی و یادگیری بتواند الگوی مناسب برای سایر همکاران و دانش‌آموزان خود باشد. بنابراین می‌توان گفت معلمان در آموزش و پرورش یکی از تأثیرگذارترین افراد در تفکر و اندیشه دانش‌آموزان هستند و باید در هر زمینه‌ای سرآمد و الگو باشند تا بتوانند وظیفه خطیر معلمی را به بهترین نحو انجام دهند. چنانچه در این زمینه کاستی وجود داشته باشد، دانش‌آموزان قوی تربیت نخواهند شد.

کیفیت سوم کیفیت یاددهی و یادگیری است. سبک تدریس، روش تدریس، و روش ارزیابی سه مقوله مهمی است که می‌تواند دانش‌آموزان را برای آینده آماده سازد. استفاده از سبک‌ها و روش‌های تدریس نوین و به‌روز شور و شوق را در دانش‌آموزان به ارمغان می‌آورد و انگیزه یادگیری را در آن‌ها افزایش می‌دهد. یک معلم باکیفیت ارزیابی را بخشی از فرایند یاددهی و یادگیری می‌داند و از آن به عنوان یک فرصت یادگیری برای دانش‌آموزان استفاده می‌کند. مک لافین^۱ (۲۰۲۳) معتقد است اگر هدف از ارزیابی صرفاً نشان دادن این باشد که چه کسی در رتبه بالا و چه کسی در رتبه پایین باشد، اتلاف وقت است. مک لافین می‌گوید: «سؤال بزرگ این است که چرا و برای چه کسی نمره می‌دهیم؟ مطمئناً ما جامعه‌ای می‌خواهیم که در آن همه بتوانند کار و عناصر آن را با شایستگی انجام دهند. آیا واقعاً امتحانات ما را برای این آینده آماده می‌کند؟» بنابراین کیفیت یاددهی و یادگیری در گرو کیفیت تدریس و کیفیت ارزیابی از دانش‌آموزان است.

کیفیت زندگی کاری معلمان نیز از جمله عوامل موفقیت معلمان به حساب می‌آید. به نظر می‌رسد سطح استقلال معلمان در انجام دادن وظایف خود با روابط اجتماعی مطلوب گره خورده است. در این صورت است که معلم می‌تواند با ناملایمات و تغییرات محیطی به خوبی سازگار شود و در مقابل بحران‌ها مقاوم بایستد. از سویی دیگر سلامت عمومی چه بین معلمان چه بین دانش‌آموزان بستگی به سازگاری با محیط و انعطاف‌پذیری در مقابل شرایط متغیر دارد.

همان‌طور که شکل ۱ نشان می‌دهد هر ۴ نوع کیفیت می‌تواند با هم در ارتباط باشد و دیگری را تقویت کند. مثلاً کیفیت زندگی کاری می‌تواند در کیفیت تدریس و نوآوری دانشجو-معلمان که یکی از ابعاد کیفیت شایستگی است تأثیرگذار باشد. نتایج تحقیق رحیمی^۲ و همکارانش (۲۰۲۴) نیز این موضوع را تأیید می‌کند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که این یافته‌ها حاکی از آن است که کیفیت زندگی کاری فقط به رفاه معلمان بستگی ندارد، بلکه نقش مهمی در کیفیت تدریس آن‌ها دارد و آن‌ها را قادر می‌سازد تا در رویکردهای آموزشی خود نوآورتر شوند. از طرف دیگر نتایج این بخش با گزارش تحقیق هولم^۳ و همکارانش (۲۰۲۴) همخوانی دارد. آن‌ها معتقدند ارتباط متقابل بین شرایط خدمات، ظرفیت حرفه‌ای و کیفیت آموزش در مدارس دولتی اسکانلند وجود دارد.

همچنین کیفیت نقش با کیفیت تدریس و آموزش در ارتباط است. در این رابطه لافین (۲۰۲۳) نیز معتقد است یادگیری در حال حاضر فراتر از کلاس درس است و ادامه خواهد یافت و همان‌طور که آموزش و پرورش متناسب با نیازهای آینده تغییر می‌کند نقش معلم نیز باید سازگار باشد و رشد کند. مسئولیت هر معلمی است که دانش‌آموزان را برای ریسک کردن، نوآوری، و استفاده از هر فرصتی که در راه آن‌ها قرار می‌گیرد توانمند کند.

بر اساس نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود جهت افزایش کیفیت کاری معلمان در چهار بعد شایستگی، نقش، فرایند یاددهی و یادگیری، و زندگی کاری اولاً در گزینش معلمان توجه بیشتری شود، ثانیاً فراهم کردن امکانات و تجهیزات برای دانشجو-معلمان در دانشگاه‌ها، حفظ شأن دانشجو-معلمان، توجه به کمبودهای آن‌ها از اولویت‌های سیستم‌های آموزشی باشد. به‌روز کردن سرفصل‌های دروس و محتوای درسی، استفاده از استادان متخصص در دانشگاه‌های فرهنگیان، استفاده بیشتر از دروس تخصصی و عملی در آموزش دانشجو-معلمان در رأس سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی قرار بگیرد.

1. McLaughlin

2. Rahimi

3. Hulme

منابع

- احمدی، صادق؛ احمدی، محمدسعید و رضانی، عباس (۱۳۹۹). بررسی کیفیت آموزش اساتید عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان زنجان از دیدگاه دانشجویان. *توسعه آموزش جندی شاپور*، ۱۱(۴): ۷۰۶-۷۱۵.
- پورکریمی، مجتبی؛ مهنی، امید و روشن دل اربطانی، طاهر (۱۴۰۲). بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش در دانشگاه فرهنگیان: پژوهشی پدیدارشناسانه، *نامه آموزش عالی*، ۱۶(۶۱)، ۹۹ - ۱۲۰.
- خدیوی، اسدالله؛ سیدکلان، سید محمد؛ حسن پور، توفیق؛ احمدی، حسن و تره باری، حافظ (۱۳۹۷). بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش و تدریس در دانشگاه فرهنگیان (مطالعه موردی: پردیس های استان اردبیل). *آموزش و ارزشیابی*، ۱۱(۴۲)، ۱۶۱ - ۱۸۵.
- دهقان منشادی، منصور؛ قادری مقدم، محمدابراهیم و ساکی، رضا (۱۳۹۹). بررسی و مقایسه رضایتمندی تحصیلی نومعلمان دانش آموخته کارشناسی پیوسته و مهارت آموز ماده ۲۸ از کیفیت آموزشی دانشگاه فرهنگیان. *مطالعات سیاستگذاری تربیت معلم*، ۳(۲)، ۶۹ - ۸۶.
- رزی، جمال؛ امام جمعه، سید محمدرضا و احمدی، غلام علی (۱۳۹۶). استخراج ابعاد معلمان اثربخش به منظور ارائه چهارچوب مفهومی آموزش و تربیت معلم اثربخش و اعتباربخشی آن. *مطالعات سیاستگذاری تربیت معلم*، ۱(۱)، ۱۳ - ۴۶.
- براون، سالی، ارلام، کارولین و ریس، فیلیپ؛ (۱۳۹۲). *فنون تدریس مؤثر (راهنمای تدریس مؤثر)*. مترجم: کوروش فتحی واجارگاه. تهران: آبیژ.
- سپهری، یعقوب؛ لیاقت دار، محمدجواد و اسفنجانی، اعظم (۱۴۰۰). شناسایی نشانگرهای هدف های برنامه درسی دانشگاه نسل چهارم در آموزش عالی ایران. *پژوهش های برنامه درسی*، ۱۱(۲)، ۱۰۱ - ۱۲۵.
- شهیدی، نیما؛ جعفری، پریوش؛ قورچیان، نادرقلی و بهبودیان، جواد (۱۳۹۲). رابطه بین خودکارآمدی و تعهد سازمانی با کیفیت تدریس اعضای هیئت علمی در منطقه ۱ دانشگاه آزاد اسلامی. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۴(۱۵)، ۲۱ - ۴۴.
- شیربگی، ناصر؛ بارخدا، سید جمال و فاتحی پور، گلاویژ (۱۳۹۸). تحلیل رابطه ساختاری بین تعهد سازمانی با یادگیری سازمانی کارکنان. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۱۰(۴۰)، ۱۸۸ - ۲۰۹.
- صحرائی سرمزده، فاطمه و صالحی، منیره (۱۴۰۰). مقایسه خودکارآمدی، تعهد حرفه ای، و انگیزش نومعلمان با توجه به شیوه جذب دانش آموختگان دانشگاه فرهنگیان و مهارت آموزان ماده ۲۸. *نظریه و عمل در تربیت معلم*، ۷(۱۱)، ۹۳ - ۱۱۴.
- طبرسا، غلام علی؛ حسنوند مفرد، مهدی و عارف نژاد، محسن (۱۳۹۱). تحلیل و رتبه بندی عوامل مؤثر بر بهبود کیفیت آموزشی (مطالعه موردی: دانشگاه اصفهان). *مطالعات میان رشته ای در علوم انسانی*، ۴(۴)، ۵۳ - ۷۴.
- عابدینی علوی، حسین؛ نیلی احمدآبادی، محمدرضا؛ نیستانی، محمدرضا و لیاقت دار، محمدجواد (۱۴۰۰). تبیین اهداف برنامه درسی مبتنی بر تربیت معلم پژوهنده در دانشگاه فرهنگیان. *فناوری آموزش (فناوری و آموزش)*، ۱۵(۲)، ۳۹۵ - ۴۰۸.
- عبادی، موسی؛ سراجی، فرهاد و بختیاری، ابوالفضل (۱۴۰۱). صلاحیت های تدریس مبتنی بر فاوا برای آموزش ریاضی: مقایسه دانشجویان معلمان با مهارت آموزان ماده ۲۸. *تعلیم و تربیت*، ۴(۱۱)، ۲۹ - ۴۸.
- فراست، حسین و روشن، غلامحسین (۱۳۹۹). ارزیابی میزان اثربخشی دوره آموزشی ماده ۲۸ در ارتقای نگرش، آگاهی، و توانایی دانشجویان در دانشگاه فرهنگیان. *آموزش پژوهی*، ۶(۲)، ۶۰ - ۷۵.
- کریمی، محمدحسین؛ رجایی پور، سعید؛ شهسواری، هانیه و غفوری، خالد (۱۳۹۹). مشکلات عملکرد حرفه ای آموزگاران دانش آموخته دانشگاه فرهنگیان. *مطالعات برنامه درسی*، ۱۵(۵۶)، ۸۹ - ۱۱۸.
- مکوندی، محمد (۱۳۹۹). بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش و تدریس در دانشگاه فرهنگیان از دیدگاه دانشجویان- معلمان (مطالعه موردی: پردیس های استان خوزستان). *پویش در آموزش علوم تربیتی و مشاوره*، ۶(۱۲)، ۲ - ۲۱.
- موسوی خطیر، عقلی؛ سید، رمضان و حسینی، سید مقداد (۱۴۰۳). کیفیت بخشی به دانشگاه فرهنگیان: شناسایی موانع و چالش ها نظریه و عمل در تربیت معلم، ۱۰(۱۷)، ۲۴۴ - ۲۶۳.
- نامداری پژمان، مهدی؛ میرکمالی، سید محمد؛ پورکریمی، جواد و فراست خواه، مقصود (۱۳۹۸). شناسایی مؤلفه های اثرگذار در تضمین کیفیت آماده سازی دانشجویان معلمان در دانشگاه فرهنگیان: رویکرد کیفی. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۱۰(۳۸)، ۱ - ۳۴.
- نقیه، مجید؛ کشتی ارای، نرگس و رحمانی، جهان بخش (۱۳۹۸). آسیب شناسی دانشگاه فرهنگیان با تأکید بر فرایند تدریس از دیدگاه دانشجویان (استان اصفهان). *توسعه آموزش جندی شاپور*، ۱۰(ویژه نامه)، ۱۴۱ - ۱۵۲.

- نیازی، مرید؛ برکت، غلامحسین، و بهمنی، لیلا (۱۴۰۰). عوامل تأثیرگذار بر ارتقای کیفیت آموزش الکترونیکی دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان مبتنی بر رویکرد نظریه زمینه‌ای. *توسعه آموزش جندی‌شاپور*، ۱۲(۱)، ۲۳۵ - ۲۴۷.
- Abedini Alavi, H., Nili Ahmadabadi, M.R., Nistani, M.R., & Liaqtdar, M.J. (2022). Clarifying the goals of the curriculum based on teacher-researcher training at Farhangian University. *Scientific Journal of Educational Technology*, 15(2), 396-408. (in Persian)
- Ahmadi, S., Ahmadi, M.S., & Ramazani, A. (2020). Investigating the Quality of Education of Professors Member of Zanjan University of Culture from the Perspective of Students. *Jundishapur Journal of Education Development*, 11 (4), 706-715. (in Persian)
- Azimi Vahidi, A. (2019). *Comparison of professional qualifications of primary teachers who graduated from Farhangian University and other universities in Kabutar Ahang city*. Master's thesis in the field of educational psychology. (in Persian)
- Bietenbeck, J., Irmert, N. & Sepahvand, M. H. (2023). Teacher quality and cross-country differences in learning in francophone Sub-Saharan Africa. *Economics of Education Review*, 96(2023), 1-11.
- Bolz, A. J. (2011). *Screen teacher candidates: Luck of the draw or objective selection* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 3367803)
- Rees, P., Brown, S. & Erlam, C. (2018). *Effective teaching techniques (effective teaching guide)*. Translated by Koresh Fathi Vajargah. Tehran: Aizh Publications. (in Persian)
- Bsharat, A. & Rmahi, R. (2016). Quality Assurance in Palestine's Teacher Education Programs: Lessons for Faculty and Program Leadership. *American Journal of Educational Research*, 14(2), 30-36.
- Buhl-Wiggers, J., Kerwin, J., Smith, J., & Thornton, R. (2017). The impact of teacher effectiveness on student learning in Africa. *Centre for the Study of African Economies Conference*.
- Dawson, V., Candra, N. P., Nur Rizal, M., Sari, E., Eka Putri, P., Fauzia, R., & Windiyananingsih, E. S. (2024). *Improving Teacher Quality in Vocational Education Schools in South Sulawesi*, Celina Yaputra, AIC.
- Dehghan Menshadi, M., Qadri Moghadam, M.E., & Saki, R. (2019). Investigation and comparison of the satisfaction of new education of teachers with a bachelor's degree and skilled students, Article (28) of the educational quality of Farhangian University. *Quarterly Journal of Research in Teacher Education*, 3(2), 69-86. (in Persian)
- Ferasat, H. & Roshan, G. (2018). Evaluating the effectiveness of the Article 28 training course in improving the attitude, knowledge and ability of students at Farhangian University. *Farhangian University Education Research Quarterly*, 6(22), 60-78. (in Persian)
- Jin, H., Wei, X., Duan, P., Guo, Y., & Wang, W. (2016). Promoting cognitive and social aspects of inquiry through classroom discourse. *Int. J.Sci. Educ.* 2016, 38, 319-343.
- Hulme, M., Beauchamp, G., Wood, J., & Bignell, C. (2024). *Teacher Workload Research Report 2024*. University of the West of Scotland and Birmangam City University.
- Karimi, M.S., Rajaipour, S., Shaheswari, H., & Ghafouri, K. (2019). The problems of professional performance of teachers of Farhangian University. *Curriculum Studies*, 15(46), 89-118. (in Persian)
- Khadivi, A., Seyed-Kalan, S. M., Hasanpour, T., Ahmadi, H., & Tarabari, H. (2017). Investigating the factors affecting the quality of education and teaching in Farhangian University (case study: Ardabil province campuses). *Education and Evaluation Scientific-Research Journal*, 11(32), 161-185. (in Persian)
- Koellner, K. & Jacobs, J. (2015). Distinguishing models of professional development: The case of an adaptive model's impact on teachers' knowledge, instruction, and student achievement. *Journal of Teacher Education*, 66(1), 51-67.
- Koopman, M., Aarts, R., Hulsker, J., Imants, J., & Kools, Q. (2019). Het Leren En De Leeropbrengsten Van Docenten En Studenten in Leerateliers. [The Learning Process and Learning Outcomes of Teachers and Student Teachers in Learning Labs.]. *Pedagogische Studien*, 96(6), 378-400.
- Makwndi, M. (2020). Investigating the factors affecting the quality of education and teaching in Farhangian University from the perspective of students and teachers (case study: Khuzestan province campuses). *Research in educational sciences and counseling*, 6(12), 2-21. (in Persian)
- Namdari-Pejman, M., Mirkamali, S. M., Pour-Karimi, J., & Farastkhah, M. (2018). Identifying the effective components in ensuring the quality of student teacher preparation in Farhangian University: a qualitative approach. *Scientific-Research Quarterly New Approach in Educational Management*, 10, 2(38), 1-36. (in Persian)
- Naqieh, M., Keshti Arai, N., & Rahmani, J.B. (2018). Pathology of Farhangian University with emphasis on the teaching process from the perspective of students (Isfahan Province). *Jundi Shapur Journal of Education Development*, 10, 141-155. (in Persian)
- Niazi, M., Barkat, G., & Behmai, L. (2022). Factors affecting the improvement of the quality of electronic education in Farhangian University of Khuzestan province based on the grounded theory approach. *Journal of Jundishapur Education Development*, 12, 1(1), 235-247. (in Persian)

- Osma, I. & Radid, M. (2015). Analysis of the Students' Judgments on the Quality of Teaching Received: Case of Chemistry Students at the Faculty of Sciences Ben M'sik. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 197, 2223-2228.
- Rahimi, H., Hejazi, Y., Lou, N.M., & Heidarzadeh, M. (2024). Are teachers with better quality of work life more innovative? The mediating roles of psychological empowerment and teaching mindsets. *Acta Psychologica*, 274(2024), 1-8.
- Rosi, J., Imam-Joma, S.M.R., & Ahmadi, G.A. (2016). Extracting the dimensions of effective teachers in order to provide a conceptual framework for effective teacher education and training and its accreditation. *Research in Teacher Education*, 1(1), 13-46. (in Persian)
- Sahrai Sarmzdeh, F. & Salehi, M. (2021). Comparison of self-efficacy, professional commitment and new motivation of teachers according to the method of recruitment (graduates of Farhangian University and skill students of Article 28. *New strategies of teacher training*, 7(11), 93-114. (in Persian)
- Sepehri, Y., Liaqat Dar, M. J., & Esfijani, A. (2022). Identifying the goals of the fourth generation university curriculum in Iran's higher education. *Scientific Research Journal of Curriculum Studies of Iran Curriculum Studies Association*, 11, 2(22), 101-125. (in Persian)
- Seyed-Kalan, S.M., Zahed Bablan, A., Moinikia, M., & Rezaei Sharif, A. (2017). Quality culture in Farhangian University presenting a model based on foundational data theory. *Culture Strategy*, 44, 147-170.
- Shahidi, N., Jafari, P., Ghorchian, N., & Behdoyan, J. (2012). The relationship between self-efficacy, organizational commitment and teaching quality of faculty members in an Islamic Azad University region. *Scientific-Research Quarterly New Approach in Educational Management*, 4(3), 21-44. (in Persian)
- Shirbigi, N., Barkhoda, S., & Fatehipour, G. (2018). Analyzing the structural relationship between organizational commitment and organizational learning of employees (a case study of Kurdistan University). *Scientific-Research Quarterly New Approach in Educational Management*, 10, 4(40), 188-209. (in Persian)
- Snoek, M. (2021). Educating quality teachers: How teacher quality is understood in the Netherlands and its implications for teacher education. *European Journal of Teacher Education*, 44(3), 309-327.
- Tabarsa, G.A., Hasanvandemfard, M., & Arifnejad, M. (2011). Analysis and ranking of factors affecting the improvement of educational quality (case study: Isfahan University). *Interdisciplinary Quarterly in Humanities*, 4(4), 51-53. (in Persian)
- Wu, C. (2021). Training Teachers in China to Use the Philosophy for Children Approach and Its Impact on Critical Thinking Skills: A Pilot Study. *Educ. Sci*, 11, 206, 1-16.